

Paragraaf 4 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de grotere kapitaalgoederen van de gemeente Woensdrecht.

Woensdrecht bezit een groot aantal collectieve eigendommen in de buitenruimte (zoals wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, gebouwen en speelvoorzieningen). Het onderhoud van deze eigendommen is van groot belang met het oog op het goed functioneren van de samenleving, de kwaliteit van de woon- en leefomgeving, de veiligheid en een optimaal gebruik van de openbare ruimte. Onderhoud is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. De onderstaande tabel geeft een weergave van de opbouw.

Beheer en onderhoud openbaar gebied		
Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2021 (incl. wijziging)
Verkeersborden, bewegwijzering, straatnaamborden	€ 72.942	€ 87.574
Speelvoorzieningen	€ 94.785	€ 94.347
Exploitatie en beheer riolering	€ 1.689.242	€ 1.680.911
Onderhoud watergangen	€ 95.687	€ 91.886
Exploitatie openbare verlichting	€ 410.431	€ 411.893
Openbaar groen	€ 709.134	€ 772.722
Zoutopslag Korteven (gladheidsbestrijding)	€ 58.291	€ 75.970
Wegmarkeringen	€ 19.338	€ 19.308
Wegen, straten en pleinen	€ 1.756.490	€ 1.730.990
Totaal	€ 4.906.340	€ 4.965.601

Wegen

In het Beheerplan wegen zijn de onderhoudsplannen, inclusief de benodigde budgetten, globaal voor meerdere jaren opgenomen. De raming van deze budgetten is tot stand gekomen door middel van een theoretische benadering op basis van areaalgegevens, levensduur en gewenste kwaliteit. Op 13 september 2018 is het Beleidsplan wegen 2019-2023 door de raad vastgesteld. Besloten is om de verhardingen op de bedrijventerreinen en in het buitengebied op kwaliteitsniveau C te onderhouden. De overige gebieden worden op kwaliteitsniveau B onderhouden, uitgezonderd de parkeerstroken en inritten langs de hoofdwegen. De woongebieden worden op kwaliteitsniveau C onderhouden. Tenslotte vindt het onderhoud binnen de centrumgebieden op kwaliteitsniveau A plaats. Uitgangspunt is dat de maatregelen die moeten worden genomen om de wegen te onderhouden en het wegenareaal te verkleinen, passen binnen de huidige financiële kaders.

Globale visuele inspecties

Op basis van de jaarlijkse globale visuele wegeninspectie wordt bepaald welke wegen daadwerkelijk onderhouden moeten worden. Aan de hand van een lijst wordt een nadere inspectie uitgevoerd om bestaande schades en eventuele winterschades duidelijk in beeld te brengen. Dit resulteert in een lijst van wegen of weggedeelten waarvoor klein en middelgroot onderhoud benodigd is. Op basis van de inspectieresultaten wordt met behulp van het wegbeheersysteem een voorstel voor een globale planning gegenereerd.

Actualiseren onderhoudsplanning

Voor de op korte termijn (1-2 jaar) geplande maatregelen is een gedetailleerde inspectie in het veld uitgevoerd en is een maatregeltoets uitgevoerd. Bij de maatregeltoets is daarnaast gekeken naar de op middellange termijn (3-5 jaar) geplande maatregelen. De planning wordt daarnaast afgestemd op de volgende aspecten:

1. rioolvervanging;
2. afkoppelplannen (aanleg schoonwaterriolering en randvoorzieningen);
3. geplande herstructurering (herinrichting);
4. bouwplannen (exploitaties);
5. realisatie verkeersplannen.

Op basis van deze gegevens wordt het operationele plan (uitvoeringsprogramma en de definitieve planning) opgesteld. De definitieve planning wordt dan ingevoerd in het beheersysteem en de kosten getoetst aan het beschikbare budget.

Uitvoering groot onderhoud wegen

De inspectiegegevens geven naast benodigd inzicht voor het klein onderhoud, ook (deels) inzicht in de benodigde maatregelen voor het groot onderhoud.

Uitvoering klein onderhoud wegen

Met de globale inspectie is aangegeven of klein onderhoud een financieel gunstiger en economisch verantwoord alternatief is. Het hieruit voortvloeiend klein onderhoud wordt waar mogelijk gecombineerd met maatregelen naar aanleiding van regulier toezicht en binnengekomen meldingen en vindt plaats in afstemming met de buitendienst.

Riolering

In het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) is voor de planperiode in budget voorzien voor de uitvoering van een aantal projecten om de doelen uit het plan vorm te geven. Op basis van relevantie en doelmatigheid zullen besluiten worden genomen over concrete onderhouds/uitvoeringsprojecten.

Naast de reguliere (onderhouds)werkzaamheden zijn er ontwikkelingen op het gebied van de samenwerking in de Waterkring West. Er wordt met het Waterschap, waterbedrijven en zes regiogemeenten onder andere gewerkt aan afstemming over riooltechnische en waterhuishoudkundige inzichten en uitgangspunten en de opgave m.b.t. klimaatadaptatie. Deze projecten zijn meerjarig. De belangrijkste doelstelling is het bevorderen van de samenwerking tussen de partners in het waterbeheer. Dit met als oogmerk zowel het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners en bedrijven, alsook vermindering van de kwetsbaarheid bij de partners tegen de maatschappelijk laagste kosten (besparingsopgave aan minder meerkosten).

Openbare verlichting

In 2018 is het beleids-, beheer- en kostendekkingsplan voor renovatie van de openbare verlichting geactualiseerd en vastgesteld. Aan het beheerplan zijn een inspectie en inventarisatie voorafgegaan: Woensdrecht heeft 5.065 lichtmasten.

Op basis van vastgestelde uitgangspunten zijn de jaarlijks benodigde kosten geraamd voor het in stand houden van de huidige openbare verlichting en de noodzakelijke investeringen om slechte masten en armaturen te vervangen. Hiermee ligt het uitvoeringsprogramma tot en met 2022 vast en wordt bereikt dat onze gemeente over een adequaat openbaar verlichtingsnet blijft beschikken.

Groen

Het onderhouden en renoveren van de openbare groenvoorzieningen binnen en buiten de bebouwde kom gebeurt volgens de Groene Agenda 2021-2025 en is afgestemd op andere beheerplannen. Het gehanteerde onderhoudsniveau is: in centrum niveau A, in wijken niveau B en op industriegebieden niveau C.

De Groene Agenda bestaat uit drie hoofdonderdelen: de groenvisie, het groenbeleid en het bomenbeleid. De Groene Agenda streeft naar een kwalitatieve voortzetting in de breedte van het

gemeentelijk groenbeleid, samen met inwoners en met speciale aandacht voor de speerpunten biodiversiteit, duurzaamheid en klimaatbestendigheid.

Gebouwen

Bij gebouwen onderscheiden we vijf soorten onderhoud:

1. Het dagelijks onderhoud: doel is om het gebouw en de installaties in een toestand te houden die voor de dagelijkse functievervulling noodzakelijk is.
2. Het correctief onderhoud: het uitvoeren van niet geplande werkzaamheden om storingen zo snel mogelijk te verhelpen en verdere schade te voorkomen.
3. Het periodieke onderhoud: volgens het MJOP, het terugkerend onderhoud met als kenmerken een planmatige voorbereiding.
4. Het achterstallig onderhoud: het uitvoeren van nagelaten of uitgesteld preventief onderhoud en het beëindigen van ongewenste situaties.
5. Het duurzaam onderhoud: in combinatie met het MJOP worden daar waar mogelijk gelijktijdig onderhoudsmaatregelen genomen welke substantiële energiebesparingen kunnen opleveren.

In Woensdrecht hanteren in het beleidsplan vier type onderhoudsvormen:

- Grootonderhoud (GO) = financieel geregeld als een voorziening.
- Klachtenonderhoud (KO) = financieel geregeld als een exploitatiebudget.
- Contractonderhoud (CO) = financieel geregeld als een exploitatiebudget.
- Schoonmaakonderhoud (SO) = financieel geregeld als een exploitatiebudget.

Het is landelijk gebruikelijk om de kosten van het periodieke onderhoud in een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op te nemen, waarna de gemiddeld per jaar benodigde bedragen kunnen worden berekend. Indien dit gemiddelde elk jaar in een voorziening wordt gestort en de jaarlijkse benodigde bedragen aan de voorziening worden onttrokken, is al het noodzakelijke onderhoud aan het onroerende goed in financiële zin afgedekt. Uiteraard moet regelmatig een herijking plaatsvinden. In 2016 is het huidige, nog geldende, MJOP gebouwenbeheer vastgesteld door de gemeenteraad van Woensdrecht waarin de conditieniveaus zijn bepaald. In 2021 zal het geactualiseerde MJOP gebouwenbeheer 2022-2025 aan de raad worden aangeboden.

Reiniging

De afgelopen jaren zijn er mooie stappen gezet op het gebied van afvalinzameling. Centrale afvalinzamelpunten zijn ondergronds gebracht, met een aanzienlijke verbetering van de omgeving als gevolg (minder vervuiling en bijplaatsingen). Ook de PBD inzameling (Plastic, Blik en Drinkverpakkingen) heeft een positief effect gehad op het scheidingsgedrag van inwoners. De invoering van Diftar heeft geleid tot een sterke verbetering van het scheidingsgedrag van de inwoners. Maar na dit significante zogenaamde Diftar-effect ziet de gemeente het scheidingsgedrag de laatste jaren stagneren. De coronapandemie heeft tevens een negatief effect gehad op de afvalinzameling (toename afval) bij de reguliere inzameling van huishoudelijk afval, maar ook is een stijgende trend van afval waarneembaar op de gemeentelijke milieustraat. Naar verwachting zal pas gedurende 2021 het effect waarneembaar zijn van de ingevoerde progressieve tarieven. Ondanks dit effect zijn nieuwe impulsen noodzakelijk om de doelstelling van maximaal 100 kg/inwoner restafval te kunnen blijven nastreven.

De kosten voor het ophalen van afval en de verwerking ervan zullen de komende jaren stijgen en het streven is de afvalverwerking een kostendekkend proces te laten zijn. Vastgehouden wordt aan het principe dat "de vervuiler betaalt". Minder restafval door beter scheiden is goed voor het milieu, terwijl

daarmee de kostenstijging voor onze inwoners binnen de perken kan worden gehouden. Nieuwe inzamelingssystemen, zoals omgekeerd inzamelen, zijn niet aan de orde. Wel verkent de gemeente manieren om de huidige afvalinzameling te verbeteren en wij stimuleren inwoners actief om afval beter te scheiden. In 2022 zal daarvoor met name ingezet worden op gerichte communicatie en het verder verbeteren van de dienstverlening afvalinzameling.

Speelvoorzieningen

In 2021 is het Beleids- en beheerplan speelvoorzieningen door de raad vastgesteld. Dit plan wordt uitgevoerd binnen het op basis van dat plan beschikbaar gestelde budget.

